

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Sententia Excommvnicationis. Titvlvs XXXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

verat: Vade, & amplius noli peccare, ne deterius aliquid tibi contingat.

Præsentis decreto statuimus, & districte præcipimus medicis corporum, ut cum eos ad infirmos vocari contigerit, ipsos ante omnia moneant & inducant, ut medicos ad vocent animarum: ut postquam fuerit infirmo de spiritali salute provisum, ad corporalis medicine remedium salubrius procedatur, cum causa cessante, cesset effectus. Hoc quidam inreralia huic causam dedit edito, quod quidam in agritudinis lecto iacentes, cum eis à medicis suadetur, ut de animarum salute disponant, in desperationis articulum incidunt, unde facilius mortis periculum incurunt. Si quis autem medicorum huius nostræ constitutionis, postquam per prelatos locorum fuerit publicata, transgressor extiterit, tamdiu ab ingressu ecclesie arcetur, donec pro transgressione humilimodi satisfecerit competenter. Ceterum cum anima sit multo preciosior corpore, sub interminatione anathematis prohibemus, ne quis medicorum pro corporali salute aliquid ægroti suadeat, quod in periculum animæ convertatur.

CAP. XIV.

Elemosynarum questores sine Apostolicis vel diocesano rum litteris admitti non debent: nec tunc proponant ultra id, quod in ipsi literis continetur, hoc primo. Et debent esse modesti: & à locis & expensis incongruis abstinere, hoc secundo. In dedicatione Basilice ultra annum, & in anniversario dedicationis, & in literis indulgentiarum concessis ab alio, quam à Papa, ultra xl. dies remissio concedere non debet, h. d. usq. ad fin.

Idem a in eodem.

Cum ex eo: & infra. Elemosynarum quoque questores, quorum quidam se alios mentiendo, abulones nonnullas in predicatione proponunt, admitti (nisi Apostolicas vel diocesanas Episcopi literas veras exhibeant) prohibemus: & tunc præter id, quod in ipsis continetur literis, nihil populo proponere permittantur. Formam verò, quam communitat talibus Apostol. sed. indulget, duximus exprimendam, ut secundum eam diceclani Episcopi suas literas moderentur. Ea siquidem talis est: Quoniam (ut ait Apostolus) omnes stabimus ante tribunal Christi, recepturi prout in corpore gessimus sive bonum fuerit, sive malum: oportet nos diem iudicis extremæ misericordie operibus prævenire, ac æternorum intuitu seminare in terris, quod reddente Domino cum multiplicato fructu recolligere debeamus in cælis, firmam spem b. fiduciamque rectam tenentes: quoniam qui parce seminat, parce & metet: & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet vitam æternam. Cum igitur ad sustentationem fratrum & egenorum ad tale confluentium hospitale, propriæ non lupperant facultates, universitatem vestram monemus & exhortamur in Domino, atque in remissionem vobis injungimus peccatorum, quatenus de bonis vobis à Deo collatis piæ elemosynas, & grata eis charitatis subsidia erogetis: ut per subventionem vestram ipsorum inopia consulatur, & vos per hæc e bona & alia, quæ Domino inspirante feceritis, ad æterna possitis gaudia pervenire. Qui autem ad querendas elemosynas destinantur, modesti sint & discreti, nec in tabernis aut in aliis locis incongruis hospitentur, nec inutiles faciunt aut sumptuosas expensas, caventes omnino ne falsæ religionis habitum gerant. Ad hæc, quia per indiscretas & superfluas indulgentias, quas quidam ecclesiarum prelati facere non verentur, & claves ecclesie continentur, & penitentialis satisfactio enervatur: decernimus, ut cum dedicatur basilica, non extendatur indul-

gentia ultra annum, sive ab uno solo, sive à pluribus Episcopis dedicetur: ac deinde in anniversario dedicationis tempore xl. dies de injunctis penitentiis indulgentiarum remissionem concedatur: & infra. a. Hunc quoque numerum indulgentiarum literis præcipimus moderari, pro quibuslibet casibus aliquoties concedatur: sicut Rom. Pont. qui plenitudinem obiter postulat, in talibus moderatam consueverit observare.

CAP. XV.

Archiepiscopus intra provinciam suam pariter constitutus, secundum formam concilii generalis, h. d. & infra. ca. præc. in fine.

Honorius III.

Notro postulati & certissimi responso, ut in tuam provinciam possis concedere remissionem teras generales. Nos igitur f. t. breviter responsum per provinciam tuam libere potes: huiusmodi concessio literas, ita tamen, quod statutum generaliter non excedas.

CAP. XVI.

Episcopus & alii, de quibus in litteris, postquam sua iurisdictionem suis eligere provisionem cognoscimus.

Gregorius IX.

Pro dilatione penitentis periculum interminationum, permittimus Episcopis & aliorum prelatibus, nec non minoribus prelatibus, exceptis, nisi preter sui superioris licentiam provisionem & aliorum possint eligere confessorum.

DE SENTENTIA EXCOMMUNICATIONIS d.

TITVLVS XXXIIII.

CAP. I.

Impubes, qui clericum perussit, ab Episcopo abluendus: qui hoc vel causa discipline percutit clericum, etiam si non perussit, ab Episcopo abluendus: qui vero ex odio, & per quosdam perussit.

Alexander III. Summ. Articuli.

Super eo verò, quod consilium postulasti, & infra. Respondemus, quod si clericus taliter perussit, non sunt ad Apostolicam sedem mittenda, nisi ætas exsulet.

Nec clerici si sunt plenæ ætatis, & non odium vel indignationem, sed levitatem peccati sit ad iram percutere contingat, neque magister scholæ, licet cum intuitu discipline vel correctionis percuterit, non potest in ipsis injectio manuum violentæ committeri, si ex odio iudem scholares vel secularis percuterint, pro sua absolutione debent ad Episcopum sedem venire.

Utrum sibi sit sibi vicem in schola vel in ecclesia vel in claustris, sicut dicitur in canonicis, non est, nisi qui in clerico videtur a manibus percuti ad Apst. sed. pro sua absolutione debent venire, h. d. & infra.

CAP. II.

Monachos se ad iracundiam percutientes, ab Episcopo abluendos, canonice regularibus: & Abbates diocesanorum diocesanorum ad Episcopum.

Idem.

Monachi si verò & canonice regularis quocumque modo in claustris percuterint, non sunt ad Episcopum

a. Sicut Innoc. III. in eod. Conc. gen. Lat. c. 62. & c. 3. v. d. tit. in a. comp. b. In C. Bar. & in Concilio: firmam spem salutis amittunt, &c. c. al. per hæc & alia bona.

a. Quod lateat sub hoc, infra, non apparet, h. d. & infra. c. Vid. Special. ut. de pen. & remiss. b. Thom. in quest. de pen. part. quest. 26. d. In dicitur in claustris, &c. c. al. per hæc & alia bona. c. Cap. v. d. tit. in comp. f. Cap. v. d. tit. in comp.

...mittendi, sed secundum providentiam sui Abbatis...

CAP. III.

Officium, qui clericum percussit non graviter, ab Episcopo absol-

...vero alicuius potestatis officium sub pretextu...

CAP. IV.

Qui percussit clericum ignorans probabiliter eum clericum, ex-

...vero alicuius potestatis officium sub pretextu...

CAP. V.

...vero alicuius potestatis officium sub pretextu...

...vero alicuius potestatis officium sub pretextu...

CAP. VI.

...vero alicuius potestatis officium sub pretextu...

...vero alicuius potestatis officium sub pretextu...

Mulieres & vel alia personae, quae sui juris non sunt, ab episcopo dioc. absolvi possunt, si manus in clericum iniecerint violentas.

Illivero, qui non per seipsum, sed eorum auctoritate vel mandato, alii violenter injiciunt manus in clericos, ad sedem Apostolicam sunt mittendi: cum is committat vere, cujus auctoritate vel mandato delictum committitur probatur.

CAP. VII.

Excommunicatus per injektionem manuum in clericos, licet occultus, absolvetur per solum Papam.

Ordo si aliqui violentas manus in fratres suos injiciunt, & ducti poenitentia non convicti, sed privatim a te veniam postulant: eos monere debes & inducere, ut his, quos laeserunt, congrue satisfaciant, & Apostolico se conspectui representent, cum a te vel alio sine speciali mandato Roma. Pont. absolvi non possint.

CAP. VIII.

Etiam privilegiati tenentur vitare excommunicationem, & per injektionem manuum in clericos excommunicati sunt.

Nlli se possunt a privilegio Apostol. sed. tueri, quod minus excommunicatos vitare debeant, & pro violenta manu injektionem in clericos, sicut excommunicati vitari.

CAP. IX.

Percussit Monachum, vel conversum religiosum, debet denunciari excommunicatus, & vitari, donec fuerit per Papam absolutus.

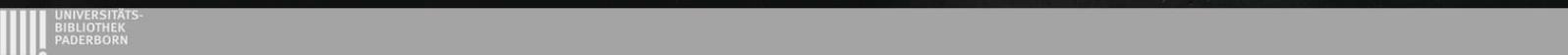
Idem Episcopus & alii Praelati per Galliam constituti, si qui in Monachos vel conversos praefati ordinis violentas manus iniecerunt, sub lato appellationis remedio, secundum tenorem generalis decreti excommunicatos publice nunciatis, ipsosque faciatis sicut excommunicatos arduis vitari, donec laeis congrue satisfaciant, & cum literis vestris Apostolico se conspectui representent.

CAP. X.

Positur forma praecipi, quod sub virtute juramenti fieri debet illi, qui pro violenta manu injektionem in clericum excommunicatus absolvetur.

Idem Gemen. Archiepiscopus. Ex tenore & litterarum tuarum nobis innouit, quod B. canonicus in quendam Subdiaconum manus iniecit violentas & infra. Mandamus itaque, quatenus recepto ab eo juramento, quod tuo debeat mandato parere, ipsum vice nostra a sententia qua tenetur, absolvas: sibiq; in virtute juramenti praecipias, ne de cetero in clericum, Monachum, vel alicujus religionis conversum, manus inieciat violentas, nisi se defendendo, aut de mandato suorum fecerit praetorum, vel nisi super eum relationis ministerium aut magisterium habeat, aut cum ipso in eadem ecclesia focius essentolatur.

a Cap. 7. eod. titul. in 1. compil. & post Concil. Later. p. 14. c. 12. vid. Decretum Concil. 604. vol. 2. b Cap. 9. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Later. p. 14. c. 3. c Cap. 10. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Later. p. 14. c. 4. d Cap. 14. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 11. e Cap. 15. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 12. f Cap. 16. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 13. g Cap. 17. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 14. h Cap. 18. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 15. i Cap. 19. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 16. k Cap. 20. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 17. l Cap. 21. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 18. m Cap. 22. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 19. n Cap. 23. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 20. o Cap. 24. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 21. p Cap. 25. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 22. q Cap. 26. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 23. r Cap. 27. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 24. s Cap. 28. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 25. t Cap. 29. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 26. u Cap. 30. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 27. v Cap. 31. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 28. w Cap. 32. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 29. x Cap. 33. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 30. y Cap. 34. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 31. z Cap. 35. eod. tit. in 1. compil. & post Concil. Lateran. p. 14. c. 32.

communicatur mortuo, cui non est communicatum &...

Quod autem quid intendimus per suspensionem exempli a...

CAP. XXIX.

Titulus de iurisdictione vel vinculo sine laesione, excom...

Idem Virgilius, b. Episcopo.

Super a nobis tua e discretio requisivit, quid de...

a Vid. Boet. l. 2. de eccl. b Virgilius, al. Virgilius...

nequiter perpetratur. In secunda a vero questione...

CAP. XXX.

In iuramento excommunicatis de stando mandatis ecclesie...

Idem Strigoniensis Archiepiscopo.

Quod b in dubiis & infra. Respondemus, quod...

CAP. XXXI.

Excommunicato communicare tenentur, qui prius erant et obli...

Idem doctores decretorum...

Inter alia e, que Strigo. Archiepiscopo proponi fe...

a Vid. B. Thom. in questionibus additis ad 3. p. q. 23. art. 2.

CAP. XLVIII.

Prælati excommunicare non debet subditum, nisi competentis mentione præmissa, & ex causa manifesta & rationabili: & contrarietate imponitur pena hinc expressa. Item potest subditum, qui salo conquiratur se excommunicatum injuste: & subiecto quod iuris, si prælati dicit se errasse, vult excommunicatum absolvo, & adversarius appellatæ abstrahat.

Idem in concilio generali.

Si acro approbante concilio a prohibemus, ne quis in aliquam excommunicationis sententiam, nisi competentem adimonitione præmissa, & personis præsentibus idoneis, per quas (si necesse fuerit) possit probari monitio, promulgare præsumat. quod si contra præsumpserit, etiam iusta fuerit excommunicationis sententia, ingressum ecclesie per mensum unum sibi noverit interdictum, alia nihilominus pena multandus, si visum fuerit expedire. Caveat etiam diligenter, ne ad excommunicationem cuiusquam absque manifesta, & rationabili causa procedat: ad quam si taliter forte processerit, & requisitus humiliter processum huiusmodi non curaverit absque gravamine revocare, gravatus apud superiorem deponat de injusta excommunicatione querelam: qui (si absque periculo moræ potest) ad excommunicatorem illum cum suo mandato remittat, intra competentem terminum absolvendum: alioquin ipse per se vel per alium (procuratorem videlicet) sufficienti cautione recepta, munus ei absolutionis impendat. Cumque adversus excommunicatorem de injusta excommunicatione constituerit, excommunicatorem condemnatur ad interesse excommunicato, alias nihilominus (si culpe qualitas potestis veris) superioris arbitrio puniendus: cum non levis sit culpa, tantam negligere penam infanti: nisi forsitan erraverit ex causa probabili, maxime si laudabilis opinionis existat.

Verum si contra excommunicationis sententiam nihil rationabile fuerit ad conquerente probatum, idem & super injusta excommunicationis molestia, per penam ad interesse, vel alias secundum superioris arbitrium condemnatur: nisi forsitan & ipsum probabilis error excuset, & super eo, pro quo fuerit iusta excommunicatione ligatus, per cautionem receptam satisfacere compellatur, vel in pristinam reducat sententiam, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observandam. Si vero iudex suum recognoscens errorem, paratus sit talem revocare sententiam, & is, pro quo lata fuerat, ne absque satisfactione revocaret illam, appellet: appellationi non deferat in hac parte, nisi talis sit error, de quo merito debeat dubitari: & tunc sufficienti cautione recepta, quod coram eo, ad quem appellatum extiterit, vel delegato ab ipso, iure parebit, excommunicatum absolvat: si que poenæ præscriptæ minime subiacent: cavens omnino ne voluntate perversa in alterius præjudicium mentiar errorem, si districtiōis canonice vult effugere ultionem.

CAP. XLIX.

Excommunicati hæreticos & quoscumque, violatores ecclesiasticæ libertatis.

Honorius III. Episcopo Bononiensi.

Noverit e fraternitas tua: [i & infra.] Excommunicamus omnes hæreticos utriusque sexus, quocumque nomine censentur, & fautores & receptatores & defensores eorum: Necnon, & qui de cætero ser-

a Quam causam sit sciend. excommunicationis sentent. cavet Trid. conc. sess. 25. de refor. c. 5. b In Contaven libro & aliis recentioribus ita: idem super iusta excommunicationis molestia, &c. sed in concilio, & Vaticanum constanter legitur ita: idem & super injuria. c Vide Zanchinum tract. de her. c. 17. & 18. & Alphonsum Castrium l. 2. c. 11. de iusta punitione hæret.

A a a

CAP. XLV.

In simoniam habitus & tonsuræ non perdit clericus ante triennium amissionem privilegii clericali.

Idem.

Quinque interdum a: & infra. Sanè sicut accipiuntur in antecomite Flandren. in diocesi tua quibusdam, qui necin modo tonsura, nec in vestimentorum forma, nec in qualitate negotiorum de clerico b conrogam ostendunt, ad poenæ subterfugium se clericos esse ostendunt: cum enim e super excessibus, quos seculari iustis committunt, ad publica iudicia pertrahuntur, circumstantiis circumvenire vindictam, pro clericis se representant, clericis fori privilegium labis allegant, qui factis paulo anè negaverant clericatum: unde videtur quod privilegium meretur amittere, qui permissa sibi abutitur potestate, ac frustra legis auxilium invocat, qui committit in legem: volumus & mandamus, ut tales, si tertio a te communiti se ipsos contempserint emendare, illius efficiantur a immunitatis excoenæ, que pro clericorum mærelâ, & laicorum violentia decretâ dignoscitur instituta.

CAP. XLVI.

Ab excommunicatione denunciatio repellitur, qui non pramonitus, & excommunicavit.

Idem.

In præfata & dilecti filii: & infra. Nec canonici suo decore excommunicationem possunt objicere, cum propter hoc nec communitus, nec impetratus fuerit: nec ipsi propter hoc eum duxerint evitandum, sed Episcopus in iudicio, & canonici communicaverint etiam in divinis.

CAP. XLVII.

Excommunicatus est dolose permittens clericum percussis, ex quo poenæ potestatis, & non prohibuit.

Idem.

Quanta præsumptionis & temeritatis existat in retores ecclesie manus iniicere violentas: [i & f.] idem quod solus violentia huiusmodi auctores aliquorum præsumptio fortissime puniendos, facientes & consentientes per poenâ plebendos catholica condemnat auctoritas. Eos delinquentibus favore interpretamur, qui cum poenâ manifestò facinori desunt obviare.

In Episcopo Dominus prefatus, qui se in ministris suis præfatis, & Appollinaris principi alibi perhibuit se iterum poenâ, hoc etiam qualitas poenâ manifestè declarat, cum excommunicationis sententia in ipso actu feriat delinquentes, si non solum per ipsos & Coepiscopos, sed etiam minoris ord. clericos: rationem præsumpti operari.]

a Vid. Clem. 1. de vita & bon. cler. & Bern. Diaz. in pract. c. 1. de her. b Alde clericatu. c Distio. cum, non est in præf. c. 1. d Al. hanc. e C. eod. tit. in 4. com. in præf. quod etiam Leon. Calder. tract. de interd. eccl. memb. 6. q. 4. f. Cap. de in 4. comp. vide Navarrium in Manuali conf. c. 2. q. 1. c. 1. q. 1.

vari fecerint statuta edita & consuetudines introductas, contra ecclesie libertatem, nisi ea de capitularibus suis intra duos menses post hujusmodi publicationem sententis fecerint amoveri. Item excommunicamus statutarios & scriptores statutorum ipsorum, necnon potestates, consules, rectores & consiliarios locorum, ubi de cetero hujusmodi statuta & consuetudines editae fuerint vel servatae: necnon & illos qui secundum ea praesumpserint judicare, vel in publico formam scribere judicata.

[1 Quod nos in basilica principii Apostolorum presente charissimum in Christo filium, Federicum illustrem Romanorum Imperatorem & semper Augustum, in celebratione missarum, postquam capiti ejus impusimus diademam, de conspectu n. accensis candelis excommunicavimus.]

CAP. L.

Frates hospitalis Hierosolymitani excommunicati pro injectione manuum in clericum seu consuetum, absque passio per eorum Priorem: nisi excessus fuerit dignitate & curam.

Idem magister & fratres hospitalis Hierosolymitani.

Canonica a constitutione cavetur, quod monachi & canonicis regulares, quocumque modo se percussent, non sunt ad Apostolicam sedem mittendi, sed secundum discretionem & providentiam sui Abbatis disciplinam subdantur: quod si Abbatis discretio ad eorum correctionem non sufficiat, providentia est diece. Episcopi adhibenda nisi excessus difficultis fuerit & enormis, propter quem merito ad eccle. Rom. sit recursus habendus. Nos ergo ad vos statum hujusmodi duximus extendendum: auctoritate praestantes, ut in tali casu (nisi majoris sit providentia requirenda) per Priorem vestrum, qui (sicut audivimus) Presbyter esse debet, fratibus vestris absolutionis beneficium impendatur.

CAP. LI.

Excommunicatus vel suspensus absque non debet, nisi prius juramento prestato: si tamen sine scandalo juramentum haberi non potest, poterit fieri absque per manuum provisionem.

Idem titulo sancti Praxedis Presbytero Cardis.

Super eo quod & monachi Graeci & eremite propter sinobedientiam sententia suspensionis & excommunicationis ligati, nolunt ad mandatum ecclesie nisi per manuales provisionem redire. Hoc tibi duximus respondendum, quod si nullatenus possunt induci ad praestandum juxta formam ecclesie juramentum, ipsos hac vice cum provisione poteris recipere manuali: cum interdum (consideratis locorum & temporum qualitatibus) severitati sit aliquid detrahendum.

CAP. LII.

Cum de virtute sententia dubitatur, poterit quis absque ad cautelam juramento prestato.

Idem Bisurcon. & Carnotem. Decan. & Subdiacon.

Venerabili fratri nostro Cenomanen. Episcopo, & procuratori Turonen. Archiepiscopi, in nostra praesentia constituti, pro quadam suspensionis sententia in praesentem Episcopum ab eodem Archiepiscopo promulgata: nos sententiam ipsam relaxavimus ad cautelam, ipso Episcopo in praesentia dicti procuratoris praesentem corporaliter juramentum, quod parebit mandatis, quae idem Archiepiscopus sibi propter hoc fecerit, si confiteri ipsum in eo, pro quo fuit lata praedicta sententia, culpabilem extitisse.

CAP. LIII.

Excommunicantur officiales locorum, in quibus sunt

a Vide Henric. Boich. in ca. a nobis. 21. Et in e. cum illorum. sup. eod. tit. b Vide Panno. in e. cum desideres. supra eod. tit. Et ibi Henric. Boich. de off. 3. c. Avelion.

statuta contra ecclesiasticam libertatem, nisi ea de capitularibus suis statutaris sententia ecclesiasticae fuerint.

Idem Episcopus. Ravem venerabilis filii. a Petri Archiepiscopi primus quiritationem, quod quidam cum filio deputati a potestate a populo ad statum civitatis derogationem Apostolicam sedis, & de potestate ecclesiastica libertatis edere praesumpserunt, quod Petrus Ricus vel laicus contra quem quiritationem statuta ad iudicem ecclesiasticum, literas Apostolicas petrauerunt, in mille solidis (nisi renuncietur) condemnentur: ne reditus possessionum suarum tunc eidem, vel agri excolantur illius, sed tamen pro subiacentibus potestatis: [1 & 2] Statuta illa tunc terea, ut clerici suis sumptibus castri Regis faciant custodiri: quod si renuncietur, contra non possunt procedere teneantur: [2 & 3] Idemque statuta mandamus, quatenus in consiliarios & officiales civitatis ipsius, nisi statuta ipsa de capitularibus fuerint, cerent, & idonee sicut exigit res eorum, quae in casu cetero non debeant attentae, excommunicationis sententiam pronuntiare pro cure. Ceterum & cum statutarum multa de bonis ecclesiasticis tunc in feudum, ipsos fore nihilominus penitus in eodem modo nunciare procuret.

[1 Qui nullum ad regnum creatus fuisse, si tunc fuerit servatum: & hoc etiam qualiter alia potest. tempore fuerint, successores sui iure suam signantur.]

[2 Iuxta quod dicitur consilium civitatis, quae in potestatis qua nunc praesentis pro monasterio fuit per nos firmavit. Cum autem ista civitas Pisan, qua ante nos tunc tantum abiecit, qua in ista jam erant, vel nullum praesentatur, & iam statutaris quam praesentatur, non dubium propter hoc excommunicata invenitur propter infamiam incurrisse.]

CAP. LIV.

Alioquin excommunicationem in tendentibus ad illam, etiam si alia verba interponat, excommunicatum esse.

Gregorius IX.

Cum voluntate de proposito nullatenus abipso, excommunicationis sententiam non accipit, qui excommunicato in his, quae ad absolutionem alias ad salutem animae pertinent, in locutione utitur, licet etiam alia verba incidente (ut apud Gregorius proficia) interponat.

Predicatore proferunt, qui alio scilicet non ipse, de excommunicato & detestabili bona dicere dicitur non possunt h. d.

Predicatores quoque qui penes excommunicatos alios alienarum rerum detentores, in praedicationibus & confessionibus, quasi gerunt causam (vel in praesentia) eorum, ad quos res ipsa spectare videtur, quatenus licite possunt ab illis recipere, praesentibus illis valent in illo loco sustentationem habere.

Tenent quosdam casus, in quibus percursum clericali nesciat non est.

Si qui vero ratione officii quod in ecclesia aut etiam alii clerici seniores zelo & veritate, propter aut adolescentem in minoribus ordinibus, vel turbantes divinum officium, & hi qui quibus turbationis vel magisterii subditos & liberos correctionis causa leviter fore percussissent, excommunicantur.

a Trater doctores hoc et in e. cum illorum. sup. eod. tit. in Const. Cassa. C. de sac. eccl. b Subjunct. c. in Const. Barb. Ceterum cum istum statutaris & per nos. d Vide B. Thom. in quod additur ad i. p. p. in e. & in e. a nobis. sup. de excep. e. Hic duo verba, vel tunc, vel tunc, in antiquo codice, & in Vatican.

